

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417209183
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4417209183.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci navrhovateľky: U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., Y. X, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o., JUDr. Tatiana Timoranská, advokát, Nové Zámky, Podzámska 32 proti manželovi: X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. G., S. X, v konaní zastúpený: JUDr. Miloš Záhorák, Bánov, Ulica 1. Mája 16, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností voči maloletému dieťaťu: V. X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní navrhovateľky - matky a manžela - otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. júla 2019 č. k. 7P/128/2017-238, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. v časti určenia výživného, vo výrokoch III., IV., V., VI. o úprave styku a vo výroku VII. o trovách konania z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom manželstvo U. X., rod. B., nar. XX.XX.XXXX a X. X., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa 30.05.2009 zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Nové Zámky vo zväzku 42 ročník 2009 na strane 189 pod poradovým číslom 60 rozviedol. Maloletú V. X., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Zároveň upravil styk otca s maloletou V. tak, že otec je oprávnený vziať si maloletú k sebe každý nepárny týždeň v piatok o 16:00 hodine pred bytom matky a je povinný vrátiť maloletú späť matke v ten istý týždeň na to isté miesto v nedeľu o 18:00 hodine. Za tých istých podmienok otec je oprávnený vziať si maloletú k sebe každý párnny týždeň v kalendárnom roku v stredu od 16:00 hodiny do štvrtka do 08:00 hodiny, každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v utorok od 16:00 hodiny do stredy do 08:00 hodiny, pričom v stredu ráno o 08:00 hodine a vo štvrtok ráno o 08:00 hodine otec odovzdá dieťa do školského zariadenia. Ďalej je otec oprávnený vziať si maloletú k sebe počas letných prázdnin prvý a tretí týždeň v júli a v auguste, a to od pondelka od prvého dňa od 10:00 hodiny do nedele posledného dňa do 18:00 hodiny v tom ktorom týždni, cez vianočné sviatky 24.12. od 17:30 hodiny do 25.12 do 18:00 hodiny, v párnom roku 31.12. od 12:00 hodiny do nasledujúceho prvého dňa 01.01. do 14:00 hodiny, cez jaré prázdniny v nepárnom roku od prvého dňa od pondelka od 10:00 hodiny do posledného dňa do nedele do 18:00 hodiny a na veľkonočné sviatky každoročne od Veľkonočnej nedele od 10:00 hodiny do Veľkonočného pondelka do 10:00 hodiny. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, odovzdať mu ho a otec je povinný dieťa matke včas vrátiť.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala proti manželovi rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu, ktoré

navrhla zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' na platenie výživného na maloletú v sume 300 eur mesačne a upraviť styk otca s maloletou na základe vzájomnej dohody.

3. Manžel navrhovateľky na pojednávaní s rozvodom manželstva súhlasil. Pre prípad rozvodu žiadal, aby maloletá bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti, lebo s manželkou sa nedá dohodnúť, o čom sa presvedčil, keď mu dva mesiace systematicky nedvíhala telefón a neodpovedala na sms správy a keď bola s milencom na dovolenke, hneď si vypla telefón. Striedavú osobnú starostlivosť žiadal upraviť v dvojtýždňových intervaloch. Uviedol, že jeho príjem je 500 eur mesačne a nenavrhol navzájom upraviť výživné. Uviedol ďalej, že on maloletú brával do školy, chodil pre ňu a aj ju nosil na krúžky a vie sa o ňu po každej stránke postarať, vie variť a prať.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že pre objektívne rozhodnutie vo veci vzhľadom na sporné výpovede účastníkov konania, keďže matka žiadala dieťa do svojej osobnej starostlivosti a otec žiadal dieťa do striedavej osobnej starostlivosti, pribral do konania znalkyňu z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých PhDr. Alžbetu Zradulovú, ktorá k veci podala znalecký posudok č. 4/2018 zo dňa 01.03.2018, v ktorom uviedla, že pre zdravý vývin dieťaťa je najvhodnejšia alternatíva zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matke, pričom maloletá si vyžaduje jednotný výchovný prístup a zároveň navrhla upraviť styk s maloletou každý nepárny víkend od piatku do nedele a v týždni, keď dieťa netrávi víkend u otca, aby u neho strávila utorok po vyučovaní s tým, že by ju priniesol v stredu ráno do školy a v týždni, keď je u otca, aby uňho trávila stredu po vyučovaní s tým, že by ju otec priniesol do školy vo štvrtok ráno. Čas školských prázdnin navrhla striedať, letné prázdniny navrhla upraviť na dva týždne v júli a dva týždne v auguste u otca, vianočný večer stráviť v kmeňovej rodine, Štedrý deň a prípadne ďalší sviatok u otca. Účastníci konania nežiadali znalkyňu na pojednávaní vypočuť.

5. Právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že žiadajú návrhu vyhovieť, rozviesť manželstvo, maloletú zveriť do starostlivosti matke a styk otca s maloletou upraviť na bežnú úpravu od piatku do nedele a jeden deň v týždni tak, ako to vyplýva z neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o letné prázdniny navrhli ich upraviť na prvý a tretí týždeň v júli a prvý a tretí týždeň v auguste, pretože štvrtý augustový týždeň si už dieťa pripravuje veci do školy. Ohľadom Vianoc uviedla, že nesúhlasia s tým, aby celé vianočné sviatky malo byť dieťa len u jedného z rodičov, ale aby bol otec s maloletou od 25.12. do 26.12. každý rok. So striedaním na Silvestra do 01.01. do 14:00 hod. súhlasili. Na Veľkonočný pondelok žiadali, aby dieťa bolo u matky a otec nech si maloletú zoberie v sobotu pred Veľkonočnou nedeľou o 10:00 hod. a v nedeľu by ju vrátil o 16:00 hod. Jarné prázdniny v párnom roku by mal maloletú otec a v nepárnom roku matka. Výživné žiadala určiť v sume 300 eur mesačne, keďže pri určení výživného sa má vychádzať z toho, aký je jeho potenciál, či sú na jeho strane prekážky, ktoré by mu bránili sa zamestnať a keďže tieto nie sú dané je potrebné vychádzať z potrieb maloletej. Matka výdavky na maloletú preukázala a poukázala na to, že maloletá by mala od septembra 2019 začať navštevovať tanečnú školu, pretože ju vybrali ako talentované dieťa, kde sa bude platiť 100 eur mesačne bez ďalších výdavkov na cestovné a súaže.

6. Manžel navrhovateľky po vykonanom dokazovaní uviedol, že žiada manželstvo rozviesť, súhlasil so zverením dieťaťa matke, výživným maximálne vo výške 100 eur mesačne a jeho styk s maloletou navrhol upraviť tak, aby mal maloletú každý týždeň aspoň jeden deň, páry víkend od piatku od 13:00 hod. do nedele do 18:00 hod., cez týždeň od utorka od 13:00 hod. do stredy rána, keď by maloletú odovzdal do školského zariadenia a v ďalšom týždni od stredy do štvrtku za tých istých podmienok, cez letné prázdniny prvý a tretí týždeň v júli a druhý a štvrtý týždeň v auguste, cez vianočné sviatky v nepárnom roku od 24.12. od 12:00 hod. do 25.12. do 12:00 hod., na Silvestra v párnom roku od 31.12. od 12:00 hod. do 01.01. do 18:00 hod., jarné prázdniny v párnom roku a veľkonočné sviatky navrhol upraviť v nepárnom roku od Veľkonočnej nedele od 12:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 12:00 hod.

7. Kolízna opatrovníčka pre prípad rozvodu navrhla dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke, určiť výživné zo strany otca vo výške 300 eur mesačne, upraviť styk otca s maloletou na každý druhý víkend, každý týždeň aj počas týždňa, prázdniny a sviatky tak, aby maloletá bola striedavo jeden rok u jedného rodiča a druhý rok u druhého rodiča, t.j. na Vianoce aj Veľkonočné sviatky.

8. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 30.05.2009. Z ich manželstva pochádza jedno maloleté dieťa: V. X., nar. XX.XX.XXXX. Posledné spoločné bydlisko manželov bolo v K. G., S. X. U oboch ide o prvé manželstvo. Manželia spolu nežijú od

júla 2017. Manželka spolu s maloletou opustila spoločnú domácnosť po predchádzajúcich nezhodách. Od tej doby manželia nehospodária spolu, nežijú manželským životom, vzájomne si nepomáhajú, nie sú schopní vytvoriť zdravé rodinné prostredie. Manželstvo účastníkov konania je len formálnym zväzkom, stratilo dôvody pre svoje ďalšie trvanie, preto súd návrhu vyhovel a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Príčinu rozvratu manželstva súd videl v rozdielnych názoroch na spoločný život a vo vzájomnom citovom odcudzení sa účastníkov konania v dôsledku dlhodobých, pretrvávajúcich manželských nezhôd, ako aj v nadviazaní mimomanželskej známosti navrhovateľkou.

9. O rodičovských právach a povinnostiach rozhodol súd prvej inštancie podľa § 24 ods. 1, 3, 4, § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

10. Uviedol, že maloletá má bežné potreby v súvislosti s vekom a fyzickým rastom na oblečenie, stravu, obuv a v súvislosti so školou, keďže na začiatku školského roka sa platí 25 eur ZRPŠ, 10 eur triedny fond, pomôcky do školy 20 eur, kniha na angličtinu stála 21 eur, strava 18 eur a školská družina 12 eur. Okrem toho má maloletá bezlaktózovú diétu, s čím sú zvýšené náklady na stravovanie. Navrhovateľka - matka maloletej zarába priemerne mesačne 553 eur v čistom. Nájomné platí v sume 181 eur mesačne, elektrinu 25 eur mesačne a plyn 30- eur mesačne. Osobné motorové vozidlo nevlastní, ale používa auto svojho priateľa. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Manžel navrhovateľky - otec maloletej je bez pracovného pomeru, žije z úspor, ale už aj tie sa mu minuli. Býva vo vlastnom byte, náklady na bývanie hradil z úspor a keď ich nemal, pomáhali mu rodičia. Mesačné náklady na bývanie sú okolo 200 eur, v čom je nájomné, elektrina, voda, plyn a RTVS. Za mobilný telefón platí 25 až 30 eur mesačne. Osobné motorové vozidlo nevlastní, používa auto svojho švagra. Chodí pomáhať bratrancovi na stavbu a mesačne si vie zarobiť okolo 300 eur. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

11. Na základe zistených skutkových okolností súd prvej inštancie skúmajúc odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, dospel k záveru, že výživné na maloletú Paulínu v sume 200 eur mesačne je primerané jej odôvodneným potrebám (bežné potreby v súvislosti s vekom a fyzickým rastom na oblečenie, stravu, obuv, v súvislosti so školou a jej zdravotným stavom - bezlaktózová diéta), ako aj osobným a zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov. Podľa názoru súdu prvej inštancie je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné v určenej sume. Neboli zistené žiadne kontraindikácie, ktoré by mu bránili sa zamestnať a dosahovať aspoň minimálnu mzdu (520 eur mesačne v hrubom) alebo priemernú mzdu v národnom hospodárstve (1.023 eur mesačne). Otec maloletého dieťaťa si musí byť vedomý toho, že by si mal aktívne hľadať zamestnanie. Celkový jeho postoj k plneniu vyživovacej povinnosti nie je zodpovedný. Okrem toho otec maloletého dieťaťa nie je nemajetný, má byť vo svojom vlastníctve a keď ho dokáže financovať, mal by predovšetkým prispievať na výživu svojho dieťaťa, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča (§ 62 odsek 5 Zákona o rodine).

12. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že na súde sa vedie aj konanie o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletej na čas do rozvodu manželstva jej rodičov pod č.k. 11P/137/2018, v ktorom súd uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 11P/137/2018 - 96 zo dňa 19.12.2018 upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň v roku od soboty v čase od 10:00 hodiny do nedele do 15:00 hodiny, počas zimných prázdnin od 2.1.2019 od 12:00 hodiny do 5.1.2019 do 18:00 hodiny. Vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej Paulíny. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5CoP/10/2019-128 zo dňa 29.03.2019 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, okrem výroku o oprávnení otca na styk s mal. dieťaťom počas zimných prázdnin tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou V. X., nar. XX. XX.. XXXX každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý párný týždeň v kalendárnom roku v stredu od 16.00 hod. do štvrtka do 08.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v určenom čase v mieste bydliska matky, ktorá je povinná mal. dieťa na styk riadne a včas pripraviť a v stanovený čas ho odovzdať otcovi, ktorý jej dieťa riadne a včas vráti pred jej bytom v stanovený čas. Neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11P/137/2018.

13. Súd prvej inštancie dospel v otázke úpravy styku otca s maloletou k záveru, že rodičia sa zhodli na styku otca s maloletou na víkendy aj prázdniny, ale nezhodli sa na ostatných dňoch v pracovných týždňoch, vianočných a veľkonočných sviatkoch. Podľa názoru súdu, styk upravený tak ako určil je v

záujme maloletého dieťaťa, aby sa na jeho výchove podieľal v čo najširšej miere aj otec, a to nielen bežný styk každý nepárny týždeň, ale aj počas každého týždňa v kalendárnom roku z utorka na streda a zo stredy na štvrtok, cez prázdniny a sviatky, najmä vianočné a veľkonočné, a to tak, aby najmä 24.12. (Štedrý deň) a aj na Veľkonočný pondelok v každom roku bolo maloleté dieťa s oboma rodičmi.

14. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

15. Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie matka maloletej proti výroku V. týkajúceho sa upravy styku otca s maloletou počas Vianoc a Veľkej noci. Uviedla, že počas Vianoc už dva roky prebieha stretávanie maloletej s otcom tak, že otec si ju berie vždy o 11,00 hod. dňa 25.12. a vráti jej ju dňa 26.12. o 13,00 hod. Na takomto stretávaní sa s otcom dohodli a maloletej to tak vyhovuje, pretože 24.12. chce byť s ňou doma a pripravovať Vianoce. Podľa jej názoru by mala maloletá tráviť štedrý večer vždy v mieste svojho bydliska. Uviedla, že maloletej sa na jej názor nikto nepýtal, hoci na jej názor je potrebné prihliadať. Ďalej uviedla, že má výhradu aj voči úprave styku na Veľkú noc. Maloletá sa na ten sviatok teší, spoločne chstajú pre polievačov pohostenie, polievači chodia k nim od rána, preto nevidí zmysle v tom, že otec má v ten deň doniesť maloletú o 10,00. Žiadala v uvedených častiach rozsudok zmeniť tak, že počas vianočných sviatkov bude otec oprávnený stretávať sa s maloletou Paulínou každý rok od 25.12. od 11,00 hod. do 26.12. do 13,00 hod. a počas veľkonočných sviatkov každý rok od soboty od 10,00 hod. do nedele do 16,00 hod.

16. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletej. Uviedol, že navrhovateľky podala zrejme odvolanie preto, že časť o styku neobsahuje presné znenie toho na čom sa dohodli, čo pravdepodobne zapríčinila skutočnosť, že dohoda sa rodila pomerne ťažko, menili sa niektoré skutočnosti niekoľkokrát, až pri takom množstve údajov a informácií súd nedopatrením neurčil v ktorom roku má byť maloletá počas vianočných sviatkov s otcom a určil každoročne termín na Veľkú noc.. Poukázal na to, že bolo dohodnuté, že maloletá bude u neho dňa 24.12. až od 17,30, aby si do tejto hodiny u matky mohli rozdať darčeky a potom by išla k nemu. Nechápe prečo by nemohla byť na štedrý deň aj s ním keď majú blízky vzťah a má u neho všetko pohodlie. Pokiaľ ide o Veľkonočný pondelok, už niekoľko rokov v tento deň chodí matka s maloletou mimo bydliska na výlet, hlavne do zoologickej záhrady, aby sa vyhla polievačom. Z toho dôvodu nemohol už dva roky poliať dcéru a ani jej bratranci. Žiadal, aby súd rozhodol tak ako bolo dohodnuté na pojednávaní, že si môže zobrať dcéru k sebe 24.12. od 17,30 hod. do 25.12. do 18,00 hod. v nepárnom roku a na veľkonočné sviatky v párnom roku od veľkonočnej nedele od 12,00 hod. do veľkonočného pondelka do 18,00 hod.

17. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení uviedol, že sa pridriava svojich doterajších vyjadrení a zastáva názor, že úprava styku počas jednotlivých prázdnin a sviatkov by mala korešpondovať najlepším záujmom dieťaťa, no zároveň by táto mala byť rozdelená rovnakým podielom oboch rodičov.

18. Proti rozsudku podal odvolanie i otec v časti výroku II. o výživnom a výroku V. o úprave styku s maloletou počas vianočných a veľkonočných sviatkov. Žiadal rozsudok zmeniť a výživné určiť v sume 100 eur a styk počas vianoc upraviť 24.12. od 17,30 hod. do 25.12. do 18,00 hod. v nepárnom roku a na veľkonočné sviatky v párnom roku od veľkonočnej nedele od 12,00 hod. do veľkonočného pondelka do 18,00 hod. Uviedol, že už niekoľko mesiacov nemá trvalé zamestnanie, pracuje iba príležitostné po brigádach väčšinou na stavbách. V súčasnosti prišiel aj o túto prácu. Platí na dcéru výživné 50 eur a kupuje jej potrebné veci na oblečenie a do školy a platí náklady v škole a krúžky, čo spolu s výživným je 100 eur, viac platiť nemôže. Ďalej uviedol, že matka maloletej má príjmy z kozmetických služieb a od dcéry vie, že má nové motorové vozidlo zn. Mazda., čo svedčí o tom, že má inú finančnú situáciu ako prezentuje.

19. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletej. Uviedla, že otec na otázky týkajúce sa jeho príjmu a zárobkových možností odpovedal vyhýbavo a nejednoznačne. Tvrdí, že je bez príjmu a finančne mu pomáhajú rodičia, avšak nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a nevedel ani zodpovedať otázku či si právu hľadá a kde. Podľa jeho nákladov je zrejme, že svoj reálny príjem kryje. Uviedla, že otec vlastní byt, zrejme aj autá, chodí na dovolenky do zahraničia. Poukázala na to, že nevedel odpovedať na otázku, že odkiaľ mal peniaze, ktoré vkladal na účet. Podľa jej názoru otec je schopný platiť stanovené výživné. Konštatovala, že už počas manželstva mal rôzne autá, niekedy neboli písané na jeho meno. Poukázala tiež na to, že má vyššie výdavky v súvislosti s tanečným krúžkom maloletej, kde platí 20 eur

mesačne a individuálne tréningy mesačne 40 eur, oblečenie a obuv na tento šport sú nákladné (šaty od 300 eur, topánky od 150 eur). Ohľadne styku otca s maloletou počas Vianoc uviedla, že nie je v záujme maloletej, aby počas štedrovčerného dňa odchádzala z domácnosti matky. S otcom môže tráviť ďalší vianočný deň. Tak ako ona navrhuje úpravu styku, tak styk prebieha už dva a pol roka.

20. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že úrad práce ho nechcel zaevidovať z dôvodu, že donedávna bol vedený ako konateľ spoločnosti JOHNSERVIS s.r.o., ktorá už dlhú dobu nevykonáva žiadnu činnosť, preto ani nebmal žiadny príjem. Od 13.11.2019 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Ďalej uviedol, že výdavky na tanečné aktivity maloletej hradí od začiatku on. Šaty dedí postaršej sesternici a topánky kúpili ešte v roku 2017 za 50 eur.

21. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) dospel k záveru, že nie sú dané podmienky ani na potvrdenie a ani na zmenu napadnutého rozsudku. Preto tento rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Odvolací súd po prejednaní veci urobil záver, že odôvodnenie prvoinštančného rozsudku nezodpovedá úplne požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd je podľa tohto ustanovenia povinný rozsudok odôvodniť tak, aby bolo presvedčivé, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, pri ktorom rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, vedie v konečnom dôsledku k záveru, že takýto rozsudok nie je preskúmateľný. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je totiž preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu aj s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné.

23. Zákomom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

24. Pri rozhodovaní o odvolaní v tejto veci odvolací súd vychádzal z právneho základu, že práva a povinnosti oboch rodičov sú rovnocenné v medziach stanovených zákonom, pričom je nutné prihliadať na najlepší záujem dieťaťa. Maloletá V. bola právoplatne zverená do osobnej starostlivosti matky, otec má možnosť zúčastňovať sa osobne na jej výchove len prostredníctvom pravidelnej realizácie styku, počas ktorej môže v plnom rozsahu realizovať svoju úlohu otca. Úprava styku dieťaťa s rodičom tvorí špeciálnu zložku rodičovských práv, preto musí byť aj úprava tohto styku v záujme maloletého dieťaťa a súd na záujem dieťaťa je povinný vždy prihliadnuť pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností. Treba zohľadniť nielen právo rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, ale aj právo dieťaťa stretávať sa s týmto rodičom. Pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s dieťaťom treba vždy vychádzať z toho, že účelom styku je zabezpečiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového väzby k oboj rodičom, aby dieťa, pokiaľ možno v minimálnej miere, pociťovalo dopad neúplnej rodiny.

25. Na základe uvedených skutočností a po preštudovaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku odvolací súd vzhliadol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku otca s maloletou V. ako nedostatočne odôvodnený, čo má za následok nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie správne vykonal dokazovanie v predmetnej veci a pri rozhodovaní sa spravoval aj správnymi ustanoveniami Zákona o rodine. Toto rozhodnutie však neobsahuje také odôvodnenie, aby bolo z neho zrejmé, akými úvahami a myšlienkovým postupom sa spravoval a na základe akých dôvodov bol prijatý právny záver vyjadrený vo výroku o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Súd prvej inštancie rozhodnutie o úprave styku zdôvodnil veľmi stručne a vôbec nevysvetlil spôsob úpravy styku otca s maloletou počas Vianoc a Veľkej noci, najmä s ohľadom na výnimočnosť týchto sviatkov. Súd prvej inštancie sa nezaoberal dôsledne dohodou medzi rodičmi a stykom realizovaným dlhodobo ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

26. Odvolací súd je toho názoru, že maloletá Paulína je vo veku, kedy je schopná vyjadriť svoj názor na výkon rodičovských práv, najmä vyjadriť svoju predstavu ohľadne prežitia vianočných a veľkonočných sviatkov tak, aby bola v kontakte s oboma rodičmi.

27. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojich detí dokázali uspokojovať všetky ich základné životné potreby, t. j. nielen fyzické potreby, ale aj potreby duševné. Vo všeobecnosti možno za opodstatnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať nielen náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ale aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami.

28. Súd prvej inštancie nedostatočne zistil zárobkové a majetkové pomery oboch rodičov, najmä na strane otca, keďže sa uspokojil iba s jeho vyjadrením, že má príjem okolo 300 z brigád u bratranca. Súd prvej inštancie absolútne žiadnym spôsobom neskúmal pomery otca a nevyporiadal sa i so skutočnosťou, že v čase konania bol otec spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti JOHNSERVIS s.r.o. Nové Zámky. V súčasnosti už je jedinou spoločníčkou iba J. X., otec je naďalej konateľom.

29. V predmetnej veci je potrebné vykonať širšie dokazovanie za účelom zistenia skutočných mesačných príjmov otca, aby bolo možné spravodlivo a kvalifikovane stanoviť jeho vyživovaciu povinnosť k maloletej V.. Súd prvej inštancie teda nevychádzal z objektívnych možností a schopností otca plniť si vyživovaciu povinnosť. Je nevyhnutné zistiť reálne mesačné príjmy otca, a nie sa uspokojiť s jeho vyjadrením. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, z ktorej vyplýva, že vyživovacia povinnosť by nemala presiahnuť 30 % z celkového príjmu povinného rodiča s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu. Pokiaľ otec dieťaťa v ďalšom konaní dostačujúcim spôsobom nezdokladuje jeho príjmy za obdobie jeho pôsobenia v obchodnej činnosti (či aj ako spoločník s podielom za celkovom majetku spoločnosti) alebo ako konateľ (s príjmom za výkon tejto funkcie), je dôvodné aplikovať ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

30. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní rodičov preto urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o určení výživného a výrokov o úprave styku otca s maloletou nie je preskúmateľný pre nedostatok dôvodov, pričom odôvodnenie rozsudku nezodpovedá požiadavke presvedčivosti súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

31. Keďže s ohľadom na uvedené neboli v tejto veci dané podmienky ani na potvrdenie rozsudku a ani na jeho zmenu v napadnutých častiach, odvolací súd tento rozsudok v napadnutých častiach podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V časti úpravy styku otca s maloletou odvolací súd zrušil rozsudok vo všetkých výrokoch týkajúcich

sa úpravy styku z dôvodu potreby úpravy styku celistvo jedným rozhodnutím. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vec znovu prejedná a posúdi pomery na strane rodičov v širšom rozsahu, taktiež ich možnosti mať primerané príjmy a v časti úpravy styku otca s maloletou bude prihliadať na vyjadrenie maloletej, ktoré si zabezpečí sám alebo prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Svoje nové rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavke presvedčivosti a preskúmateľnosti (§ 220 ods. 2 CSP), a rozhodne zároveň aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).